

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond sor
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor-
nyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Még egyszer a fogyasztási szövetkezetekről.

Felelet Gál Lajos ur vezérének.

— márc. 12.

Megjelent cikkének idézetei megengedik azt a következtetést, hogy Gál Lajos albiró ur még nem régen foglalkozik közgazdasági kérdésekkel. Azt azonban határozottan lehet tapasztalni, hogy közgazdasági tudományát a fogy. szövetkezeti kérdésben elfoglalt szerzők könyveiből merítette, kik gyakorlati tapasztalatoknak hiányában vannak. Azért nem csodálkozom azon, hogy a létesítendő fogy. szövetkezet ellen felhozott igaz és helyes érveim cáfolását mellőzte és a helyett ahhoz a sokkal könnyebb módhoz folyamodott, hogy érveimet „üres frázis“-nak nyilvánítsa. Ezen kijelentésével azonban igaz állításomat meg nem döntötte. Ilyen kijelentés hatást gyakorolhat az uralkodó áramlat hatása alatt álló, itéletében elfoglalt szövetkezeti pártolóra, de az igazságosan és pártatlanul álló közönségre, meg én rém nem.

Azt el kell hogy ismerjem, hogy a saját szempontjából igen helyesen cselekedett Gál Lajos albiró ur, hogy a részletes kérdések cáfolását mellőzte, mert ez által lehetetlenné tette annak igazolását, hogy mesébe valók azon előnyök, melyeket a fogy. szövetkezetektől remél és vár. De elmaradhatott volna a palástolt, indokolatlan és alap nélküli megvádolása a kereskedői osztálynak is, mert nem lett volna szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy ez az osztály is hozzájárul becsületesen uton és véres verejtékkel szerzett fillérjeivel a közterhek viseléséhez, melyekből Magyarország tisztviselőikara, a nagyon is megérdemelt fizetésjavítást élvezni fogja.

Előbbi cikkemben megmondtam, hogy a helyi viszonyok és körülmények méltatásával, bizonyos esetekben helyén valónak tartom a fogy. szövetkezetet s igazoltam, hogy azt az állam támogatásban, adókedvezményben részesítse.

Általános közgazdasági tekintetből s a helyes munkamegosztás szempontjából ezekhez is szó fér, ezek ellen azonban a munkaidő megtakarítás szempontjából nem nyilatkoztam. S mivel én sem vagyok az altruizmusnak sem hive, sem követője; nem foglaltam a szövetkezési alapon létesült azon fogy. szövetkezetek ellen állást, melyek ugyan saját érdekük megóvására alakulnak,

de e cimen kiváltságokra, kedvezményekre, adómentességre jogot és igényt nem tartanak, hanem csak ha a jogegyenlőség szempontján állanak, törvény által biztosított jogukkal élnek. De mivel a helyben létesíteni tervezett fogy. szövetkezet e tekintetben a jogegyenlőség alapján nem állandó, annak létesítésében az a fontos ok, mely a közterhek átruházását indokoltá tenné, fenn nem áll, azt sem az ország, sem pedig a város, de még a tagok érdeke szempontjából sem tartom helyén valónak, azt szükségesnek el nem ismerem, sőt amint a következőkben kifejtem, károsnak tartom.

Ha a városban lakó 300 családnak, mely családtagjaival és hozzátartozóival az egész lakosságnak megközelítőleg egy tizenötöd részét képezi, élelmiszeri és háztartási szükségletét, mely évente legalább 70—80 ezer koronára tehető, adómentesen szerzi be, a többi lakosságnak adóképeségét legalább 2000 korona állami és 1000 korona közszéki adófizetési képességben csökkenti. Mivel pedig úgy az állami, mint a városi háztartás a forgalom utáni adóbevétel nem nélkülözheti, igen természetes következménye tehát az lesz, hogy az adófizetés fokozatosabban fogja a polgárság többi részét terhelni, ami szerény véleményem szerint nem méltányos és nem jogos.

A fogy. szövetkezeti eszmének pártolói a szövetkezetből várható előnyöket olyképen, hogy abból megítélhető legyen, hogy melyik árucikknél számítanak árelőnyre, és miből eredőleg nyerhetnek a tagok számottevő megtakarítást, részletesen nem jelölik meg, azt talán szándékosan mellőzik. Gál Lajos ur csak azt mondja: „hogy boltjokban jobb, olcsóbb és jól kimért árukat fognak vásárolni.“ Érdeklődtem eziránt és eredeti számlával, minden kétséget kizárva, tudom igazolni, hogy az ujhelyi kereskedők ugyanazt a minőségű árut, amelyet a „Kassai Szövetkezet“ árul, vevőiknek hasonló, de legtöbb esetben 10 %-al olcsóbban árulják. A „Kassai Szövetkezet“-nél: egy kiló osztrai cukor ára 47 krajcár; egy kiló ceylon kávé 2 frt 20 kr.; egy csomag 560 gramos gyertya 43 kr.; egy kiló rizs 30 kr.; egy liter petróleum 12 kr. Tessék tehát akármelyik itteni kereskedőnél meggyőződni, vajjon nem-e jutányosabban árulják-e mindezen cikkeket, de hasonlóképpen más árucikkeket is. Ha

esetleg azt méltóztatnék gondolni, hogy a minőségben lesz eltérés, készséggel vállalkozom megbízható minták beszerzésére, hogy azok alapján az összehasonlítás eszközölhető legyen. Ami pedig a „jól kimért“ jelzöt illeti, arra az a megjegyzésem, hogy tudomásom szerint egyik ujhelyi kereskedő ellen sem tétetett hamis mázsálás miatt feljelentés, tehát nem gyanúsíthatók, hogy nem jól mérik ki az árut vevőiknek.

A hus és péksütemény rossz-szaságát szintén a létesítendő fogy. szövetkezet által gondolja az igen tisztelt cikkíró ur szanálni.

Hogyan és mi módon fogja ezt végbevenni, nem tudom. Ezt nem tudom megérteni, éppen úgy, amint nem tudom megérteni egy másik, szintén a fogy. szövetkezet érdekében megjelent cikkben olvasható azon következtetést, hogy a fogy. szövetkezet által a bábaasszony költségei elviselhetőbbé fognak válni. Ha ezt nem is, de azt meg tudom érteni, hogy Sátoraljaúj hely város piacán miért oly drágák az élelmicikkek, ami alatt azonban nem árucikkeket értek. Számítva arra, hogy az ellenvéleménynek bíró urak szívesek lesznek nekem azt megmagyarázni, amit én meg nem értek, részéről is megmondom az okát s talán felvilágosítással is szolgálok, hogy miért drága az ujhelyi piac s hogy mikor szünik meg ez a baj magától.

A piacnak drágasága az urak által pártolt eszmének és a kereskedelem iránti ellenszenvnek, előítéletnek a következménye. Fejlesztési, támogatni kell az ipart és kereskedelmet, hogy ezek után és ezek közvetítésével nagyobb legyen a hozatal, és szükséglet. Ebben az esetben, de ugyanazzal a költséggel, melylyel a pék és mészáros most dolgozni fog, a pék jobb süteményt, a mészáros jobb húst fog adhatni.

Jól tudom, hogy ezen megdönthetetlen érveimmel a fogy. szövetkezeti eszmének szóvivőit én meggyőzni nem fogom. Azok a kereskedelmi osztályllyal szemben oly elfoglaltak, annak hivatásáról oly kicsinylőleg gondolkoznak, hogy nem tudják azt belátni, hogy nemcsak a mezőgazdaság és ipar, hanem az ország egész közgazdasági helyzete, az általános közjólet, mind szoros kapcsolatban, összefüggésben állanak a kereskedelem fellendülésével és virágzásával.

Tessék csak e téren a mi viszonyainkat más államokéval összehasonlítani; tessék a „Hangya“ beszerzési forrásait kutatni,

onnan is azt a meggyőződést szeresheti, hogy hány millió koronát fizet Magyarország közvetítés címén Ausztriának csak azért, mert nálunk a kereskedelmi pályára egy lenézett foglalkozás, melytől a jobb elem lehetőleg szabadul, nehogy az általános vádakat magára is venni kénytelen legyen. Ennek megint csak az a következménye, hogy mindenki a hivatali pályára törekszik s így ezen a pályán a megélhetést, az előléptetést megnehezítik.

Mivel ezek — Gál Lajos ur szerint — „üres frázisok“, ismét csak visszatérek arra a kérdésemre, hogy vajjon versenyképes-e a Hangya fiókja az itteni piaccal és az itteni kereskedőkkel szemben?

A háztartásban a legnagyobb összeget a liszt, cukor, kávé, rizs, petroléum és néhány, a mindennapi szükséglet kielégítésére szolgáló árucikk abszorbálja. Ha a fogy. szövetkezet előnyt nyújtani képes, annak első sorban ezekenél kell nyilvánulni.

Hogy ezen árucikkkel a fogy. szövetkezet versenyképes legyen, annak a lehetősége már azért is ki van zárva, mert kereskedőink ezen árukat nagy részben a vidéken levő gyárakból olcsóbban és kisebb fuvarköltéssel szerzik be.

Hogy ezek dacára kereskedőink a fogy. szövetkezet létesítését nem látják szívesen, annak magyarázata az: hogy ismerik a vevőközönség egy részének előítéletét és elfogultságát a kereskedővel szemben, tudják a fogy. szövetkezetnek hangzatos-ságából kifolyó hatást becsülni.

Gál Lajos albiró urnak jó kívánatait tiszteletteljesen viszonozva, nagyrabecstülésemnek adok azért is kifejezést, hogy egy általa vélt helyesnek eszmének oly kitarító harcosa.

Grünbaum Simon.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Városi közgyűlés.

Sátoraljaúj hely, márc. 10.

A léghidegebb vérű angolt is elhagyná hideg vére, ha sok olyan gyűlésen kellene részt vennie, mint a mi mostani városi gyűléseink, melyek ujjabb idő óta egy egész délutánt töltenek be.

Csak négy tárgya volt a tegnapi előtti rendkívüli közgyűlésnek és ha az utolsó tárggyal, az ösmeretes, katonai javaslatok ellen beadott felirat tárgyalásával nem sietnek, hét órára sem fejezték volna be a közgyűlést. Mire a gyűlés vége felé közeledett, az elején jelen volt képviselőtestületi

tagokból alig maradt meg a fele. A hűségesen kitarított városatyák azután kevéssel 7 óra előtt a feltartóztatlanul megindult szó-áradattól kimerülten, izzadságtól gyöngyöző homlokkal hagyták el az érdekes és fontos tárgyakat vitató közgyűlés színhelyét.

Valamennyi tárgynál nagyobb vita fejlődött ki, melyben a képviselőtestület ösmert szónokai vettek élénk részt. Különösen a közegészségügyi bizottság javaslatának tárgyalása nyúlt hosszúra. Előbb a piac kérdésével foglalkoztak, majd a szeméthordás kérdésére került a sor s azután egymást követték a közegészségügy körébe vágó Ronyva-szabályozás, utca-seprés, vízvezeték és csatornázás kétségkívül nehéz és pénzügyileg kiválóan fontos kérdései.

A hosszúra nyúlt, komoly vitaközben a polgármester egy képviselőtestületi tag közbeszólására megjegyezte, hogy az utcák öntözése sem valami könnyű kérdés, mert kevés a víz, mire Szirmay városatya nyomban szolgált egy jó tanácssal.

— Sok az olasz bor, azt kell felhasználni, — szolt közbe a tanácskozó terem egyik sarkából.

Ötletes közbeszólása természetesen élénk derűtséget keltett.

Ezzel az első tárggyal azután végeztek és hozzáláttak a tűzoltó-ügy tárgyalásához.

Ennél a tárgynál is nagy volt a vitaközben.

Azután a Dókus-telekről tanácskoztak, majd a közelmúltban tartott népgyűlés elnökségének a katonai javaslatok ellen szerkesztett felirat támogatása tárgyában beadott átirata került napirendre, melyet a közgyűlés Kincsesy Péter képviselőtestületi tag módosításával elfogadott.

A napirenden lévő négy tárgyat megelőzőleg sok szó esett még két zászlóalj katonaságról és a katonasággal kapcsolatban nem kevesebbről, mint — *bábaképző-tanfolyamról!* ...

Mind a kettőt Ujhelybe akarják hozni.

A rendkívüli közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

Székely Elek polgármester fél 3 óra után nyitotta meg a népes közgyűlést. A képviselőtestületi tagok rövid üdvözlése után bejelentette, hogy az „Eperjesi Lapok” legutóbb megjelent számának következő közleménye jutott tudomására:

„Kellemtelen hír. Elég jó jól informált helyről arról értesülünk, miszerint a miniszteriumban a helybeli gyalogezred két zászlóaljának Késmárkra helyezése felett tárgyalnak. A bábaképző-tanfolyamot pedig állítólag Sátoraljaujhelybe akarják áttenni. Ugy halljuk, hogy e tárgyalások oka vízmizériánkban keresendő. Ha csakugyan így van, helyén való volna az illetékes ténnyezőket esőpnyit türelemre inteni, magunknak pedig a vízvezeték kiépítésével lehetőleg sietni.”

Ezt a városunkat is közelebből érdeklő hírt kötelességének tartotta a képviselő-testület tudomására hozni a végből, hogy a város — tekintettel arra a körülményre, hogy az Ujhelyben állomásozó katonaság szaporítására nézve illetékes helyen már ígéretet tettek, ragadja meg a város a kínálkozó alkalmat és kérje az Eperjesről áthelyezni szándékolt zászlóaljaknak Ujhelybe való áthelyezését.

Id. Meczner Gyula, a polgármester, dr. Hornyay Béla, dr. Fried Lajos, Némethy Bertalan, és dr. Schön Vilmos képviselőtestületi tagok hozzászólása után a közgyűlés akként

határozott, hogy szerezzen a polgármester előbb a hír valódisága felől alapos tájékozást és az esetben hívjon össze a legközelebbi idő alatt rendkívüli közgyűlést a további sürgős intézkedések megtétele végett.

Még dr. Buza Barna szolt föl napirend előtt a sárospataki szolgabírói járás ügyében s ezzel kapcsolatban kérte a közgyűlést, tegye meg a lépéseket az új járáshoz csatolni szándékolt alsó községeknek az ujhelyi járáshoz leendő csatolása iránt.

Székely Elek polgármester megígérte, hogy ennek az ügynek tárgyalását a legközelebb tartandó ülések egyikére fogja kitűzni.

Azután következett a napirend első tárgya, a közegészségügyi bizottságok a város közegészségügyének fejlesztésére irányuló javaslata.

A dr. Szepessy Arnold városi tisztifőorvos által felolvasott javaslatokhoz hozzászóltak dr. Schön Vilmos, id. Meczner Gyula, Ruttkai Mór, Némethy Bertalan, dr. Hornyay Béla, dr. Buza Barna képviselőtestületi tagok. A közgyűlés dr. Schön Vilmos ismételt felszólalása után, melyben a javaslat védelmére kelt, elhatározta, hogy a szemétkihordásra vonatkozólag a közigazgatási bizottság dolgozzon ki szabályrendeletet és a pénzügyi bizottság véleményének meghallgatása után, terjessze be a közgyűlésnek.

A piac kérdést illetően elhatározták, hogy a piac elhelyezésével bizassék meg az a bizottság, amely annak idején a Kossuth-szobor elhelyezésével is meg volt bízva és mutassa be véleményét.

A vízvezeték létesítésére kiküldött bizottságot felhívják, hogy eljárása eredményéről tegyen mielőbb jelentést. Tekintettel továbbá arra, hogy a vízvezeték és csatornázás ügyében tavaszra egy miniszteri kiküldött kirendelése van kilitásba helyezve, várja be ezt a város és ha a kiküldetés késne, terjessze fel kérelmét újból a földmívelésügyi miniszterhez, hogy a vízvezeték és csatornahálózat tervei elkészíthetők legyenek.

Az utcaseprésre vonatkozólag utasított a polgármester, hogy az utcákat lehetőleg az éjjeli, vagy hajnali órákban separtesse, hogy a város lakossága a portól megkíméltesék.

A Ronyva-part kérdésének eldöntéséig e tárgyban határozatot nem hoztak.

Végül utasították a rendőrkapitányt, hogy mindazokat, akik a Ronyva-patak vizébe piszkot szórnak, valamint azokat, akik az udvarokat tisztán nem tartják, szigorúan büntesse.

A második tárgy a közigazgatási bizottságok a tűzoltási ügy rendezése tárgyában hozott javaslata volt, mely szerint alkalmazandó volna még 6 új fizetéses tűzoltó 3600 korona költséggel, egy őrsparancsnok oktató tiszti minőségben 800 korona fizetéssel és a polgárság közül 20 önkéntes tűzoltó személyenként havi 10 korona díjjal, ami összesen 6800 korona több kiadást jelentene az eddig költségvetésileg megállapított 6000 koronán felül.

Staut József, id. Meczner Gyula, dr. Hornyay Béla, Juhász Jenő és Némethy Bertalan felszólalása és hosszú vita után elhatározta a közgyűlés, hogy a tűzoltói intézmény az eddig élvezett 6000 koronával továbbra is tartassék fenn a mai szervezetében. A gyártelep felé vezető utca mentén fekvő Dókus-telekre vonatkozólag az építési és szépségügyi bizottság azon javaslatát fogadták el, hogy a telek közepén egy megfelelő nagyságu terület sétánnyá leendő átalakítás végett a tulajdonostól vétessék meg. Egyben megbízták a polgármestert, hogy a terület megvétele céljából lépjen a tulajdonossal érintkezésbe és eljárása eredményéről tegyen jelentést.

A tanácskozó-terem nagy fali órájának mutatója már a 7-felét járt, mire rákerült a sor a negyedik tárgyra, a nemrég tartott népgyűlés elnökének azon átiratára, melyben a katonai

javaslatok ellen hozott felirat támogatását kéri.

A politikai izü tárgy körül élénk vita fejlődött ki. Katonai javaslatokról és politikáról lévén szó, az ellenzéki városatyák csaknem teljes számmal vonultak be az ülés kezdetén a tanácskozó terembe és mindegyikük rendületlenül kitarított az ülés végéig, este 7 óráig.

Szavazás volt is — meg nem is. A polgármester, id. Meczner Gyula, Szöllősy Arthur, Kincsesy Péter, dr. Buza Barna, Ruttkai Mór és Némethy Bertalan hozzászólása után föltette a kérdést elfogadják-e a közgyűlés a felirat eredeti szövegét, vagy sem. Minthogy 12 képviselőtestületi tag névszerinti szavazást kért, a polgármester elrendelte a névszerinti szavazást. Igennel, vagyis az eredeti szöveg mellett szavaztak 16-an, nemmel 10-en. Többen nem éltek szavazati jogukkal.

Ezután Kincsesy Péter indítványa felett szavaztak volna, de mivel ő indítványát visszavonta, a helyzet akként változott, hogy a Kincsesy indítványát Szirmay István tette magáévá és így mégis csak volt mi fölött szavazni, bár az ellenzék oldaláról többen tiltakoztak ez ellen.

Az eredmény az lett, hogy 15-en szavaztak Szirmay indítványa mellett és 15-en ellene. E közben ismét vita támadt, mire az indítványt tevők kijelentették, hogy a képviselőtestület önállóan megszerkesztett feliratot intézzen a katonai javaslatok ellen a képviselőházhoz és a feliratban kérje a nemzeti követelmények behozatalát.

— Melyek azok? — kiáltották az ellenzéki városatyák.

Két évi katonai szolgálat, magyar ezredben magyar nyelv használata, magyar nemzeti jelvények, hazai ezredben magyar tisztikar stb. — volt rá a válasz és a városatyák erősen éljeneztek és egyhangulag elfogadták a képviselő-testület indítványát.

Az éljenzés csillapultával a polgármester bejelentette még, hogy Hlavathy Elek városi közigazgatási jegyző betegségi okokból 3 havi szabadságot kért. Megadták.

Ezzel a gyűlés véget ért.

(J. 4.)

Gróf Hadik Béla főispán a földmívelésügyi m. k. miniszter által engedélyezett szőlőjtványok és szőlővesszők kiosztása ügyében a következő felhívást intézte a kőhaj-hegylai községek előjáróságaihoz: *Tekintetes előjáróság!* A földmívelésügyi m. kir. miniszter ur öngyermekléttségét a tarzali, csálai és baraczkai szőlőtelepekről ez évben is 5800 darab Riparia Portalis alanyu sima zöld, 4000 db. Riparia Portalis alanyu Furmint és 4000 db. Riparia Portalis Hárslevelű, együtt 13800 db. szőlőjtványt, továbbá 60000 db. Riparia Portalis vesszőt fog a tavasz folyamán rendelkezésemre bocsátani és felhívott, hogy azokat egy bizottság közbenjöttével Zemplénvármegye területén lakó, valóban szegénysorsu kiscsázdák, egyházak, lelkészek és tanítók között részint ingyen, részint mérsékelt áron osszam szét. Az érdekelték a szőlővesszőkért csomagolási költségek fejében ezrenként 1 K. 20 fillért, vételár fejében pedig a sima vesszőkért ezrenként 2 K.-t tartoznak fizetni. A szőlőjtványok után vételár nem fizetendő, csomagolási költségek fejében azonban ezrenként 2 K.-t tartoznak az illetők az államkincstárnak megtéríteni s ezenkívül a szállítási költségeket is maguk tartoznak viselni. Ezen költségeket a Zemplénvármegyei gazdasági egyesület előjegyzi fogja. Megjegyzem, hogy szőlővesszőket egyenként legfeljebb 2000 darabot és szőlőjtványokat egyenként legfeljebb 400 darabot csak olyan, valóban szegénysorsu szőlőbirtokosok (kiscsázdák), illetve egyházak, lelkészek és tanítók kaphatnak, akik a nyeresz szőlővesszők és ojtványok kiültetésére alkalmas területeiket meg-

felelően előkészítették, vagy az ültetés idejére okszerien előkészítik. Azok, akik az előző években hasonló kedvezményben már részesültek, sem szőlőjtványokat, sem szőlővesszőket nem kaphatnak. Felhivatnak ehhez képest a tekintetes előjáróságok, hogy erről a fent kiemelt szőlősgazdákat haladéktalanul értesitse és őket hívja fel, hogy ha szőlőjtványokért vagy szőlővesszőkért akarnak folyamodni, ez iránti bélyegtelen kérvényeket legkésőbb bezárólag folyó évi március hó 22-éig Egey Szilárd tereali m. kir. vincellérképezdei igazgató urhoz nyujtsák be, mivel későbbben érkező kérvények figyelembe nem vétetnek. Az előjáróság szives lesz folyamodók egyéni tulajdonságait, vagyoni viszonyait és azon körülményt, hogy van-e az illetőknek kiültetésre alkalmas és már megfelelően előkészített területük, tekintet nélkül az illetők politikai pártállására, a kérvényben igazolni. Sátoraljaujhely, 1903. március hó 9. Gróf Hadik Béla s. k., főispán. — Szükségesnek tartottuk a felhívást az érdekelték tájékoztatása végett közölni.

(Nagy-Mihály nagyközség ma megtartott képviselőtestületi ülésében foglalkozott a Sátoraljaujhelyben megtartott népgyűlés rendezői által hozzá megküldött s a katonai javaslatok elleni felirathoz való csatlakozásra fel-szólító átiratával. Elnök Füzesséry Tamás főszolgabíró indítványára s gr. Sztáray Sándor orsz. képviselő felszólalása után a gyűlés az átirat felett napirendre tért s elhatározta, hogy a felirathoz nem csatlakozik.

(Segédjegyző választás. Reutter Rezső eltávozásával megüresedett n. mihályi segédjegyzői állásra a 11-én megtartott választáson Salgó Alfréd varannói s. jegyző lett 20 szavazattal, Halász Pál 16 szavazata ellenében megválasztva.

HIREK.

Adomány. Dr. Psepny Tihamér helybeli ügyvéd húsz koronát adott át nekünk a célból, hogy azt a helybeli árvaháznak adjuk át, mely összeget köszönettel rendeltetési helyére juttattunk.

Iskola bezárás. A sátoraljaujhelyi áll. el. iskola régi szárnyát (fiu iskola), az udvar felőli megrepesztett főfal kijavításának, illetve újra-építésének megejthetése céljából, vármegyénk köz. bizottsága, f. hó 9-én tartott közgyűlésén bezáratta. Hogy azonban a tanítás rendes menetét folytathassa, elrendelte a félnapos tanítási rendszert az épület új szárnyában. E szerint f. hó 13-ától kezdve néhány hétig d. e. 8—12-ig a felsőbb osztályok, délután 2—5-ig, az alsók részesülnek majd tanításban. A szülők megnyugtatóra megjegyezzük, hogy a rendes óraszámok ily módon megmaradnak s az év eredménye kockázatlanul nincs. Az építkezés — szakértők véleménye szerint — maximum hat heti időt igényel, mely után az egész napos tanítás azonnal kezdetét veheti.

Főgymnasiumunk március 15-iki ünnepélye. Főgymnasiumunk tanuló ifjúsága lelkesen fogja megünnepelni a nagy szabadsághősnek, Rákócynak és legutóbbi, lélekemelő, nagy emlékekben gazdag szabadságharcunknak emlékét. Hogy e kettős hazaszeretetre buzdító alkalmat összekapcsolhassa, március 15-én, vasárnap reggel 9 órakor, tanáraik vezetése alatt kivonul Borsiba, hol a magyar nemzeti szellem és vallásszabadság egyik örök példaképe: II. Rákóczy Ferenc született. Meg akarja mutatni a mi ifjúságunk, hogy hiába nyugosznak hamvadó porai távol idegenben, a konstantinápolyi Lazariták templomában, lelke mindörökké az édes haza szeretetét tanítja. A Rákóczy-háznál rendezendő hazafias ünnepély műsora a következő: 1. Riadó. Eneki a főgymn. férfiak. 2. Emlékbeszéd Rákóczyról. Tartja Székely László VIII. o. tanuló.

3. Rákóczy esküje. Szavalja Péchy Dezső VIII. o. tanuló. 4. Régi óta, híres óta . . . Eneklí a főgymn. férfiak. 5. Petőfi és Kossuth. Tartja Nagy Andor VIII. o. tanuló. 6. Riadó, Czuczortól. Szavalja Kovács Gyula VII. o. tanuló. 7. Talpra magyar, Petőfittől. Szavalja Perényi Ede VII. o. tanuló. 8. Marseillaise. Eneklí a főgymn. férfiak.

— **Március idusa N.-Mihályon.** Március 15-ét — mint tudósítónk értesít — N.-Mihály város hazafias közönsége is megünnepelni készül. Délután a „Nagy-Mihályi Ifjusági Egyesület” szavalattal s felolvasással egybekötött ünnepélyt rendez; este pedig a kaszintó társas vacsorával áldoz a nagy nap emlékének.

— **Hangverseny.** A református egyház javára folyó hó 14-én (szombaton) rendezendő, hangversenynyel egybekötött táncmulatság szép sikerrel biztosítja a vezetőket. A hangverseny iránt, melynek vonzó és változatos műsorát szombati számunkban közöltük, oly nagy az érdeklődés, hogy a páholyok már napokkal ezelőtt mind le voltak foglalva. Hisszük is, hogy ez a mulatság messze felül fogja mulni a farsang folyamán rendezetteket. Az alkalmi énekkaron kívül, melyben hat pataki diák is fog énekelni, a szereplők névsora a következő: *Gortvay* Aladárné urhölgy, *Meczner* Ica, *Nagy* Margitka, *Borcsik* Margitka kisasszonyok; *Piskóty* Ferenc, *Szeretin* Hugó, *Bajusz* Zoltán, *Háner* János, *Bajusz* Andor, *Harsányi* Gyula, dr. *Psépy* Tihamér és *Olechváry* Ernő urak. — Az alkalmi énekkart dr. *Piskóty* Ferenc ur fogja vezetni. Jegyek előre válthatók *Szent-Györgyi* Vilmos urnál és estve a pénztárnál.

— **Bajtársak kegyelete.** A bajtársi kegyeletnek meghatározott megnyilatkozása volt az a részvétel megemlékezés, melylyel a budapesti szekerész-egzred önkéntesei adóztak tragikus véget ért társuknak, *Kelner* Ernőnek sírja felett. Folyó hó 10-én Sátoraljauhelybe érkeztek és elhunyt önkéntestársuk sírját megkoszorúzták az izr. temetőben. A kegyelet adójának lerovása előtt a családnál is kifejezték részvételüket és az esti vonattal visszautaztak a fővárosba.

— **Uj csendőrör.** A belügyminiszter az újabb csendőrállomások egyikét Zempléncsüveg Csicsvaalja községben rendelté felállítani.

— **Lopás Tallyán.** Farkas Gábor tállyai lakos Kortvélyessy Aladár kárára, nyitott udvarából 35 kor. értékű szénát elloptott.

— **Közgyűlés.** A sátoraljauhelyi önként. tűzoltó-egyesület mai parancsnoksági ülése után vasárnap, március hó 15-én délelőtt 11 órakor tartja a tűzoltó-örntanyán évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. A múlt évi pénztári számadások felülvizsgálása. 2. Pénztárnoknak a felmentvény megadása. 3. Tűzoltó-főparancsnok lemondása. 4. Egyéb tárgyak. A mai parancsnoksági ülés lefolyásáról szombati számunkban referálunk.

— **Szerencsétlenség.** Szerencsen f. hó 6-án d. u. 3—4 óra között Farkas István 62 éves ondi lakos cukorgyári munkás mézsiszap szállítás közben a kis vasút kereké alá került s jobbkarján nagyfoku roncolásokat szenvedett. Az első orvosi segélyt dr. Paczauer Félix nyújtotta. Sebesült másnap seblázt kapott s annak következtében f. hó 8-án a cukorgyári kórházban elhalt.

— **Az első sátoraljauhelyi izr. betegsegélyző egyesület** febr. hó 28-án megtartott férfi estélyen jegyeiket megváltották: *Deutsch* Mór, *Davidovics* Majer (Kazsu), *Felberbaum* Bernát, *Berkovics* Zsigmond, *Weinberger* Ignátz, *Ifj. Deutsch* Simon, *Teitelbaum* Lipót, *Schveiger* Ignátz, *Főt.* Weisz Kálmán, *Getzler* Dávid, *Kellner* Dávid, *Székely* Elek polgármester, *Schwartz* Menyhért, dr. *Fried-*

mann Ármín, dr. *Haas* Bernát, *Burger* Adolf (Kozma), *Kozmai* Kun Frigyes, *Klein* Mór N.-Géres, *Perlmann* Leó, *Messinger* Jakab (Kozma), *Here* Ármín, *Schvarecz* Ignátz, dr. *Nánási* Adolf (O.-Liszka), *Roze* Salamon, dr. *Rosenthal* Sándor, *Deutsch* Adolf, *Róth* József, dr. *Schön* Vilmos, *Haas* Adolf, dr. *Ligeti* József, *Burger* Henrik (Pálfi), *Weinberger* Mór, *Knopfler* Adolf (N.-Kövesd), *Fleiszner* Frigyes, *Kornstein* Jenő, *Müller* M. A., *Blum* Zsigmond, *Szücs* Jenő, *Blumenfeld* József, *Landsmann* Adolf, *Grünspan* Herman, dr. *Róth* József, *Gottdiener* Mór, *Guttman* D. Herman, *Weisz* Emil, *Neuwirth* Adolf. Az estélyen adományoztak: 20—20 koronát: *Zinner* Henrik hítk. elnök, *Widder* Gyula, *Reichard* Ármín, *Haas* Fülöp, *Haas* Bertalan. — 10—10 koronát: *Grünbaum* Simon, *Blumenfeld* Jenő, *Spitz* Herman, *Schön* Sándor, *Fischer* Heiman, *Fuchs* Jenő, *Davidovics* Adolf, *Wilhelm* Henrik, dr. *Stern* Ármín, *Moskovics* Miksa, *Róth* Adolf (Szerdahely), *Markovics* Gyula, *Herzog* Leopold, *Ligeti* Ignátz. — 7—7 koronát: *Reichard* Lajos, dr. *Rosenberg* Bernát. 6—6 kor-át: *Klein* Gyurka, *Hirsch* és *Gold*, *Weinstok* Vilmos, dr. *Fried* Samu, *Klein* Pál, *Róth* Vilmos, *Alexander* Vilmos. — 5—5 koronát: *Braun* Jenő, *Fuchs* Miksa, *Breiner* Herman, *Magaziner* Emil, *Werner* Miksa. — 4—4 koronát: *Weinberger* Májér, *Klein* Géza, *Halász* Herman, *Schvarecz* (N.-Czigánd), *Glück* Samu. — 3—3 koronát: *Keleti* Jenő, *Schveiger* Márk, *Alexander* Manó. — 2—2 koronát: *Morgenstern* Emanuel, *Feldmesser* Menyhért, *Friedrich* Vilmos, *Schvarecz* Lajos, *Iczkovic* Jakab, *Klein* Samu, *Magaziner* Antal, *Radó* Ödön, *Ifj. Reichard* Mór, *Weinberger* Dávid, *Schönfeld* Herman, *Alexander* Lipót, *Feuerstein*, *Hazai* Adolf, *Dick* Sámuel, dr. *Kellner* Soma 4 kor., *Glück* Adolf 3 kor., *Burger* Ede, *Altman* Samu, *Neumann* N., *Klein* Mór, *Anisz* Sándor, *Czucker* Jenő, *Groszmann* Gábor, *Schvarecz* Herman, *Schvarecz* Samu, *Windt* Jakab, *Altman* Antal, *Fixler* Miksa és végül egy consortium 40 koronát. Fogadják a nemes adakozók az egyesület hálás köszönetét. Sátoraljauhely, 1903 március hó 1-én. *Widder* Gyula r. b. elnök, *Kaufmann* Ármín e. jegyző, *Reichard* Ármín e. elnök.

— **Rendelet.** A hernyók, cserebogarak és kárteknő rovarok kiirtása tárgyában alkotott 1890. évi VII. t. c. 95. §. k. pontja alapján felhívattak a birtokosok és bérlők, hogy szőlőjükhöz, kertjükhöz, udvaruk és egyáltalán a város határán belül eső telkeiken lévő fákról, cserjékről és sövényekről a még mult évről visszamaradt hernyófészkeket és tojásgyűrűket azonnal szedessék le és azokat tűzveszélyre alkalmat nem nyújtó helyen égessék el. Kötelesek továbbá tavaszkor és nyáron át a fákon, cserjéken és sövényeken mutatózó hernyókat folytonosan leszedni és irtani. Ezen rendelet teljesítésének elmulasztása a főntebb hivatkozott törvény alapján 4 koronától 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettni. Sátoraljauhely, 1903. március 6. *Schmidt* Lajos, rendőrkapitány.

— **Mindenki tudja,** hogy a *Mauthner*-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Zempléncsüveg Kazinczy-kör elnöksége tagok gyűjtése érdekében a következő körlevelet bocsátotta ki a vármegye művelt közönségéhez: Vármegyénkben az 1902. év szept. havában új irodalmi és közművelődési kör alakult, a „Zempléncsüveg

Kazinczy-kör“, melynek célja a magyar nemzeti kultúra terjesztése; az egységes magyar nemzethez való tartozás átérzésének ápolása, a hazai történelem és művelődés hagyományainak egységesítő kultusza által; és célja végül a társadalom összes hatékony tényezőinek irányba való tömörítése Zempléncsüveg területén. Azon meggyőződésben, hogy a „Zempléncsüveg Kazinczy-kör“ (Cimed) pártoló jóindulatára közvetlenül is számíthat: van szerencsénk fölkérni, hogy a „Zempléncsüveg Kazinczy-kör“ tagjai sorába belépni méltóztassék. Ez értelemben tisztelettel kérjük becses válaszáat a mellékelt levelezőlapon. Sátoraljauhelyben, 1902. nov. hó 28-án. Hazafias üdvözléssel: Gróf *Hadi* Béla s. k. főispán, a Zempléncsüveg Kazinczy-kör elnöke, *Ferenczy* s. k., a Zempléncsüveg Kazinczy-kör főtitkára. — E körlevélhez nem kell ajánló levél, mert e kör rövid fennállása óta többször adta fényes tanujelét annak, hogy irodalmi színvonalon áll s így erős a reményünk, hogy a vidék által kiegészítve: a Kazinczy-kör a hasonló irányú körök között az első között lesz.

II **Józsefnél** tragikusabb életü uralkodó nincs a magyar történet emlékei közt. Mennyi reményvel várták, mennyi szeretettel fogadták a trónon s alig hogy rajta ült, a vármegyék megtagadták rendeleteinek végrehajtását, az ország elégedetlen volt, küldöttség jött Berlinbe, a porosz királytól kért királyt a magyar trónra. Pedig a császár mindig jót akart, csak hogy rossz uton kereste javunkat. 1790. jan. 28-ikán végre a beteg császár egy tollvonással megsemmisítette régebbi rendelkezéseit. Egy füstbe ment élet keserősége tölthette meg szívét, mikor jóindulatú tévedéseinek végig tekintve, azt kellett tennie, mindent eltörölnie, amit tett. „Hogy egyszerre véget vessék a magyar rendnek minden, csak némiképp méltányosnak látszó panaszainak, ezennel megszüntetem az uralkodásom kezdete óta kiadott általános rendeleteket és intézkedéseket és mindent abba az állapotba helyezek vissza, melyben a boldogult császárné halálakor volt. Kiveszem azonban a tolerancia-pa-tenst, a lelkesedésnek rendezését, továbbá azt, ami a jobbágyra vonatkozik. — Szívvel kívánom, hogy Magyarország ez intézkedéssel annyit nyerjen jó rendben és boldogságban, mennyit én akartam szerezni minden tárgyban való intézkedéseim által.“ — Ez a szomorú irat, mely a koronának Budára hozatalát is elrendelte, volt a József császár politikai végrendelete. A haldokló császár még hallhatta a nemzet örömjongásának híreit, melylyel az ő politikai terveinek megsemmisítését fogadta. — A császár utolsó éveiről rajzol szép és meleg képet *Marczali* Henrik kitűnő tudósunk, a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 179. füzetében. Egy füzet ára 60 fillér. Egy kötés diszes félbörkötésben 16 K. Kapható minden hazai könyvkereskedésben, s részletfizetésre is a kiadóhivatalban: Révai Testvérek Irodalmi Intézet, Budapest, VIII., Üllői ut 18. Sátoralja-Uj helyben *Lóvy* Adolf könyvkereskedésében.

SZÍNHÁZ.

A színház házi kezelésben.

Egyik debreczeni lap azt indítványozza, hogy a színházat vegye a város házi kezelésbe. Nem lehetetlen, hogy Uj helyre hatni fog a nemes példa és házikézelné fogja a színházat. Ebben az esetben a következő jele-tenetekre lehetünk elkészülve:

I.

(Az igazgató szobájában.)

A szinigazgató (tüzoltó főparancsnoki címmel és jelleggel, ellentengernagy uniformisban): Ön tehát, kedves barátom, a másodosztályú apaszínészi állásra folyamodik.

Színész: Igenis, direkt . . . aka-

rom mondani kegyelmes Uram! Biztosíthatom, hogy eddigi művészi sikerem . . .

Igazgató: Jó, jó, nem arról van itt szó! Fő a kvalifikáció! Van himlőoltási bizonyítványa?

Színész (szomoruan): Nincs!

Igazgató: Baj, Baj! Hogy áll a katonasággal? Volt zupás őrmester?

Színész (egyre fogyó reménynyel): Nem!

Igazgató (csodálkozva néz, mint-ha azt akarná kérdezni: hát hogy mer akkor pályázni?): Nem tudom, hogy leszünk. Elvégezte legalább az iparosanonciskolát?

Színész (teljesen letörve): Nem!

Igazgató (a kezével legyint): Hagyja el! Így, minden kvalifikáció nélkül mégsem pályázhat. Igyekezzen némi képesítést szerezni, szedje össze az okmányait, tegyen a kérvényére stempilt és adja be a sóhivatalba, a fő-polgármesterhez címezve . . . Majd meglátom, mit tehetek Önért, Isten velem!

Színész (csüggedten el): Adieu!

II.

(A színpalán mögött előadásközben.)

A kerületi színészetügyi főfelügyelő (szigoruan és szakértelemmel főfelügyelő): Az Ön humora kissé száraz. Több érzést, fiatal barátom, több érzést. Nem kell annyit alszóni és többet kell tanulmányozni a klasszikusokat. A színügyi bizottság legutóbbi ülésén megnézte az ön minősítési táblázatát és mondhatom, volt fejek csóválása.

Komikus: Nagyságos uram, meg kell vallanom, hogy ambícióm kissé lelohadt. Engem érdemtelenül mellőztek. A számvevőség tapsnyilvántartási osztályának hivatalos adataival igazolhatom, hogy tapsolási koefficiensem meghaladja a 2-8 tizedet, a szabályrendelet értelmében tehát már a IX. komikusi rangfokozat 5. osztályában kellene lennem és még mindig csak a XIII. 2-ba vagyok. Hát ne keseredjék el az ember?

A kerületi színészetügyi főfelügyelő (kedvetlenül): Alkomikus, ön nagyon prózai. (A primadonnához leereszkedőleg): Nagyságos kisasszonyom, hivatalosan is ki kell jelentenem, hogy önnel meg vagyok elégedve.

Primadonna (boldogan): Igen, a közönség . . .

A színészetügyi főfelügyelő (közbe-vág): Éppen most közölte velem a fűtési főosztály vezetője, hogy valahányszor ön játszik, tetemes szénmegtakarítást lehet eszközölni. Ilyenkor ugyanis mindig felszál a nézőtér hőmérsékurája.

(A főfelügyelő ezután rendre veszi a tagokat, előveszi a noteszát és kalkulúásokat jegyez. A kalkulúásokat bejegyzi a minősítési táblázatokba, átküldi a fogyasztási adóhivatalnak és a jól végzett munka önértékével pihenni tér.)

—II.

** **Komlóssy Emma** sikere. Küldött tudósítónk már beszámolt arról a szép ünnepeltetésről, amelyben Kassán a „Bob herceg” előadása alkalmával a kassai közönség *Komlóssy* Emmát részesítette. Most kassai levelezőnkől azt a tudósítást kapjuk, hogy a *Komlóssy* mellett való tüntetésnek fényes folytatása volt, amelynyiben a „Bob herceg” öt egymásutáni előadásán a közönség mindig zsufolásig megtöltötte a színházat s estéről-estére elhalmozta *Komlóssy* Emmát a szeretet minden jelével. Olyan sikert aratott Kassán a „Bob herceg”, ami páratlanul áll a vidéki színházak életében.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Sz. Gy. Szerencs. Természetesen, van szabad jegye a lapnak, az államvasutak összes vonalára.

Id. B. K. A-Bereczki. Jövő számunk tanügyi rovatában.

D. Helyben. *iksz* alatt *Wihs* Béla ír a lapba. Az illető nem mondott tehát igazat.

Márciusi hangulat-dal. Közölhetetlen poema.

Kiadótulajdonos **Ehler** Gyula.

143/903. V. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a saujhelyi kir. törvényszék 1902. évi 17746. számú végzése következtében vb. Kohn és társa cég csődtömegéhez tartozó...

Értesítés.

Értesítjük t. hitfeleinket az ittenieket úgy mint vidékieket, hogy két nagy géppel és dupla kemenczével már jövő héten a Korona-utezában 694. szám a Zinner-féle házban a husvéti pászkasütést megfognjuk kezdeni még pedig: márczius 29-éig vagyis Rosch schodesch Niszánig 10 kronként süttetjük kilóját, de már azután drágábban. Korai megrendelésnél a kész pászkát olcsóbban adhatjuk. — Tehát méltóztassék idejekorán megrendeléseiket nálunk eszközölni.

Tisztelettel

Kohn József tanító és Zarsa.

Egyedül valódi angol Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvénytörvényi mintavédelem alatt áll.

E balsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden köros állapotokban, enybiti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek...

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a legavultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes mütétet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

centifolia-kenőcsöt

használja, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs alkalmaznak: a betegágyas nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbánczknál...

Boreladás.

Saját termésű 1889. évi szamorodni és asszú, valamint palaczk-érett 1900. évi szamorodni bort üvegenként is eladok.

Dókus Mihály, saujhelyi lakos.

Édes atyám Szöllősy Arthur sajáttermésű tokaj-hegyaljai borainak palaczkonkinti eladását a következő árak szerint eszközölöm:

Table with 3 columns: quantity (e.g., 0.7 literes), wine type (e.g., könnyű pecsenye bor), and price (e.g., 60 fil.).

Palaczkokért darabonkint 16 fillért számítok és ugyanannyiért visszaveszem.

5 üveg megrendelést díjmentesen házhoz szállítok.

Szöllősy Tivadar.

Kazinczy utca 508. sz. emelet.

Hirdetés.

A józseffalvai körjegyzői iródban márczius hó 16-tól, esetleg előbb egy, lehetőleg okleveles segéd alkalmazást nyer. Fizetése: havonként 30 koronáig terjed, továbbá mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás.

Kelt Józseffalván, 1903. márczius hó 3-án.

Turián Gábor, körjegyző.

Eladó

egy angol vizsla 8 hónapos kitanult. — Tudakozódní a dohánygyárba.

Eladó

Sátoraljaujhelyben 100 szekér kitanuló minőségű marha trágya. Czím megtudható kiadóhivatalunkban.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1902. október 1-től.

Indul Ujhelyből:

Table showing departure times from Ujhely to Budapest, Kassa, Mező-Laborcz, and Csap.

Erkezik Ujhelybe:

Table showing arrival times to Ujhely from Budapest, Kassa, Mező-Laborcz, and Csap.

Table showing departure times from Kassa to Ujhely.

Table showing arrival times to Kassa from Ujhely.

Table showing departure times from Mező-Laborcz to Ujhely.

Table showing arrival times to Mező-Laborcz from Ujhely.

Table showing departure times from Csap to Ujhely.

Table showing arrival times to Csap from Ujhely.

Szerdán és szombaton reggel 3 óra 47 perczkor tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. — Érkezik Kassára 7 óra 50 perczkor.

Sátoralja-Ujhely nyomtatott a Zemplén könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek

a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

A Dörzsik-utezán lévő 362. ö. számú házban 3 szoba, konyha, kamara, pincze, fatartó és kertből álló lakás május 1-étől kiadó. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonos özv. Fekete Jánosnénál.